

ת"פ 4786/12/17 - מדינת ישראל נגד ויקטור סקוריק

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
ת"פ 4786-12-17 מדינת ישראל נ' סקוריק(עציר)

לפני
המאשימה
מדינת ישראל
כבוד השופט ציון קאפח
ע"י ב"כ עו"ד אלון סיוון

נגד
הנאשמים
ויקטור סקוריק (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד דן באומן

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב האישום כדלקמן:

אישום ראשון

ביום 29.11.17 סמוך לשעה 14:57 נכנס הנאשם לסניף דואר ברח' שונצינו בתל אביב וניגש לאשנב בו עבדה פקידה כאשר סביב ידו כרוך ג'קט בד. הנאשם אמר לפקידה כי יש ברשותו אקדח מתחת לג'קט והורה לה לתת לו את הכסף שבקופה.

הפקידה הוציאה מהקופה סכום של 1,540 ₪ ומסרה אותו לנאשם. זה הורה לה לתת לו סכום כסף נוסף אך הפקידה צעקה עליו ואמרה שלא נותר כסף בקופה למעט מטבעות בודדים.

בשלב זה נמלט הנאשם מהמקום.

על זאת יוחסה לנאשם עבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

אישום שני

באותו יום סמוך לשעה 17:54 נכנס הנאשם לסניף הדואר ברח' החשמונאים בתל אביב. הוא ניגש לאשנב בו עבדה פקידה כאשר סביב ידו כרוך ג'קט בד.

הנאשם הושיט את ידו אל מעבר לחלון האשנב ואמר לפקידה "תתני לי את הכסף, אני לא אפגע בך". משהשתהה למלא אחר מבוקשו, חזר הנאשם על דבריו.

בתגובה נעלה הפקידה את הקופה, צעקה "שוד" וברחה לחדר המנהלת. בתגובה לצעקות נמלט הנאשם מהמקום.

על זאת יוחסה לנאשם עבירה של דרישת נכס באיומים לפי סעיף 404 לחוק.

ראיות לעונש

גיליון הרשעות קודמות.

כמו כן, מטעם הנאשם העידו שני עדי אופי אשר דבריהם יובאו בפרק נסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

בדבריו לעונש התייחס התובע לנסיבות האירועים, ובכלל זה האימה והפחד שהטיל הנאשם בפקידות, לערך החברתי שנפגע, למדיניות הענישה ולעבר הפלילי של הנאשם. בתום דבריו ביקש לקבוע מתחם ענישה לכל אירוע בנפרד. לעבירת השוד מתחם שבין שנת מאסר ל- 42 חודשים, ולעבירה של דרישת נכס באיומים בין שנה ל-3 שנות מאסר. עוד עתר התובע לצבור את שני העונשים באופן שהעונש שיוטל על הנאשם לא יפחת משלוש שנות מאסר.

הסניגור הדגיש בדבריו את חריגות הנסיבות במישור העובדתי והאישי, כפי שיפורטו בפרק הדיון וההכרעה, את העובדה כי הנאשם פנה למשטרה מיוזמתו, הסגיר עצמו והודה בחקירתו, ואת ההודאה בהזדמנות הראשונה גם בכתב האישום כפי שהוא. עוד הטעים הסניגור כי יש לראות בשני האישומים אירוע אחד. את דבריו חתם הסניגור בעתירה לקביעת מתחם שונה מהמבוקש על ידי התביעה - קרי, ממספר חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות ועד תקופת מאסר קצרה בפועל. הסניגור לא תחם את הרף העליון של מתחם הענישה לפי שלשיתו הנסיבות במקרה זה מוליכות בהכרח לרף התחתון. מאחר שהנאשם עצור עד תום ההליכים ביקש הסניגור כי יוטל עליו מאסר בפועל בן 9 חודשים.

כל צד תמך יתדותיו בפסיקה.

בדבריו לעונש הסביר הנאשם את הרקע לביצוע העבירות, הדגיש כי ביקש להיתפס והביע צער על עוגמת הנפש אשר גרם לפקידות.

דיון והכרעה

אירוע אחד או שני אירועים

בית המשפט העליון התייחס לרציונל העומד מאחורי קביעת מתחמי ענישה נפרדים במקרים של ריבוי עבירות, כבענייננו, וקבע: **"נראה שמטרת הסעיף היא להנחות את בית המשפט ליתן משקל נכבד לכל אירוע עברייני בנפרד, יותר ממה שהיה מקובל עד כה"** [ע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל (04.12.2013)], וכן ראה המאמר: **"הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה: תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא"**, יניב ואקי ויורם רבין, הפרקליט נב (תשע"ג).

כמו כן ראו את המבחנים שנקבעו בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל** (29.10.2014).

ההבחנה בין עובדות שיש לראותן כאירוע אחד לבין עובדות שיש לראותן כמספר אירועים מעוררת עדיין קשיים לא מבוטלים. בית המשפט העליון נדרש פעם נוספת לסוגיה בעניינו של נאשם שמשך 5 שנים ביצע הונאת "פונזי" על 84 משקיעים שונים (ע"פ 5668/13 **ערן מזרחי נגד מדינת ישראל** (17.03.16)). בין יתר השאלות בהן עסק פסק הדין, נדונה השאלה האם מעשיו של המערער מקימים מספר אירועים נפרדים ורבים, או שמא מדובר באירוע אחד. בסופו של יום נקבע כי יש לראות את מעשיו של הנאשם כאירוע אחד, הגם שהמעשים בוצעו כלפי נפגעים רבים, בזמנים שונים, במקומות מגוונים ובפרק זמן ממושך של כחמש שנים. על-פי מבחן הקשר ההדוק, הוא המבחן הנוהג היום, אין בכך כדי להפוך את המעשים לאירועים נפרדים רבים.

על פי מבחן הקשר ההדוק יש לקבוע אפוא כי מדובר באירוע אחד.

הערך החברתי שנפגע

מעשה שוד פוגע בערכים מוגנים של זכות הקניין, הסדר הציבורי ותחושת הביטחון של היחיד והרבים. עבירה זו טומנת בחובה, מעבר להיבט הכספי והכלכלי הברור, גם פגיעה פיזית ואף נפשית בקורבנות העבירה, כמו גם פגיעה בשלומם ובתחושת הביטחון של הציבור בכללותו. על רקע זה הודגש בפסיקה הצורך בענישה הולמת (למשל: ע"פ 588/13 **פלוני נ' מדינת ישראל**, מיום 27.8.13 (פסקה 10); ע"פ 5617/13 **כהן נ' מדינת ישראל**, מיום 27.5.14 (פסקה ט')).

מדיניות הענישה הנוהגת

קיימת קשת רחבה של מעשי שוד השונים זה מזה בנסיבותיהם ובדרגת חומרתם. משכך, מידת הענישה הנוהגת תלויה מטבע הדברים בנסיבותיו הקונקרטיות של מעשה השוד וחומרתו. כפי שקבע כב' השופט א' רובינשטיין בע"פ 4841/13

ספי נ' מדינת ישראל (מיום 6.2.14, פסקה י"א):

"באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנודע, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת מתחמי הענישה ההולמים בגינה מגוונת; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כז ע"ב), ואת המסגרת קבע כמובן המחוקק בקביעת "תג העונש" לעבירה זו - אין זה דיונה של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיסית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זה דיונה של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה מוקדמים לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זה דיונה של עבירה שנעברה בחבורה לדיונה של עבירת אדם יחיד; אין זה דיונה של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה ללא שימוש בנשק; אין זה דיונה של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות".

במעשי שוד שבוצעו ללא שימוש באלימות, נהגו בתי המשפט להטיל על הנאשמים עונשים של עבודות של"צ, עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ועונשי מאסר בפועל לתקופה מקסימאלית של 12 חודשים. בעבירות בהן נעשה שימוש בנשק וללא אלימות הוחמרה הענישה עד כדי 4 שנות מאסר מאחורי סורג ובריה, כך שהעונשים השתרעו מעבודות של"צ ועד 4 שנות מאסר בפועל.

בעניינינו לא נעשה שימוש בנשק, אלא איום מרומז על קיומו של אקדח, ובכך נטרל פוטנציאל הנזק הגלום בשימוש בנשק.

מהפסיקה שהוגשה לי ראיתי להתייחס לאלה :

בע"פ 9094/12 **איתן טאספי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 24.8.13) קיבל בית המשפט העליון את ערעור הנאשם על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, במסגרתו הושת עליו עונש מאסר בן 10 חודשים לריצוי בפועל בגין ביצועה של עבירה שעניינה **שוד** לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין. באותו מקרה, נכנס המערער לסניף בנק בבאר שבע, וניגש לפקידה כשידו בכיס המקטורן שלבש. המערער גרם לפקידה להבין שיש בכיסו אקדח ואמר לה שמדובר בשוד, תוך שהוא מאיים עליה שאם תעשה מעשים שיעוררו חשד יירה בה. במעמד זה דרש המערער ממנה למלא שקית שמסר לה במזומנים. הפקידה מילאה את השקית והוא יצא מהבנק, כשהוא נוטל עימו ₪ 5,890. בית המשפט העליון הפחית את עונשו של המערער ל- 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, **תוך ששם דגש על תחושת הייאוש שהובילה לביצוע העבירה.**

בע"פ 1326/14 **מעאד מחאג'נה נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 2.6.14) דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו

של בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרתו הושת על המערער עונש בן 24 חודשי מאסר לריצוי בפועל. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצועה, על פי הודאתו, של עבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין. באותו מקרה, הגיע המערער לסניף דואר ובידו אקדח-דמה, אים על פקיד הבנק ודרש כסף, ומשהוצאה מגירת הכסף אל הדלפק גנב מתוכה 6,650 ₪ ונמלט. המערער היה כבן עשרים בעת ביצוע העבירה, ללא עבר פלילי.

בע"פ 2849/13 **מדינת ישראל נ' טייצא טגבה** הורשע המשיב ע"פ הודאתו בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, פציעה בנסיבות מחמירות ושידול להטרדת עד והושתו עליו **6 חודשי מאסר בעבודות שירות**, מאסר על תנאי, צו פיקוח של שירות המבחן ופיצוי למתלונן. ערעור המדינה על קולת העונש נדחה וביהמ"ש קבע כי בנסיבות המיוחדות של המקרה דנן, יש להעדיף ענישה בעלת אלמנטים שיקומיים, על פני כליאת המשיב מאחורי סורג ובריה.

עוד קבע ביהמ"ש העליון כי מתחם הענישה הראוי לעבירות שוד שבוצעו באופן "ספונטאני", ללא תכנון מוקדם וללא שימוש בנשק, תוך שלנפגע העבירה נגרמו נזקים שאינם חמורים, עומד על תקופה של בין **שישה חודשי מאסר לבין שתי שנות מאסר בפועל**.

בת"פ 40251-12-13 **מ"י נ' חנניה** (פורסם בנבו 6.12.17) הורשע הנאשם, על פי הודאתו, **בשתי עבירות שוד**, לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין. הנאשם שדד שני סניפים של בנק הדואר כשהוא רעול פנים ואוחז באקדח צעצוע שנחזה להיות אמיתי. הנאשם נעדר עבר פלילי וביצע את מעשי העבירה עקב מצוקה כלכלית קשה אליה נקלע. נגזרו עליו **9 חודשי מאסר בפועל** ומאסר על תנאי.

בת"פ **18111-09-16 מ"י נ' אלירין גולן** (11.07.17) דובר בנאשם אשר הורשע על פי הודאתו בביצוע עבירת שוד לפי ס' 402(א) לחוק העונשין, של סניף דואר. הנאשם הגיע לסניף כשהוא מצויד בפתק שעליו רשם "תוציאי את הכסף מהקופה בשקט" וחפץ דמוי אקדח, אותו כיוון לעבר פקידת הדואר. בית המשפט גזר על הנאשם **4 חודשי מאסר שירותו בדרך של עבודות שירות**, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת, זאת בהתחשב בנסיבות המיוחדות של הנאשם, ביניהם משבר אישי קשה שעבר והיעדר עבר פלילי.

בע"פ 606/13 **חכמן נ' מ"י** (ניתן ביום 11.12.13) דחה בית המשפט העליון את הערעור על גזר דינו של ביהמ"ש המחוזי בחיפה, בגדרו הוטלו על המערער - בעקבות הרשעתו על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירת שוד - עונש של **24 חודשי מאסר בפועל** ו-12 חודשי מאסר על תנאי ופיצוי קורבן העבירה (פקידת סניף בנק הדואר שנשדד). הערעור מופנה נגד רכיב המאסר בפועל בלבד. מדובר במערער **בעל עבר פלילי בעבירות אלימות ורכוש**, אשר שדד

סניף דואר באמצעות מתן פתק מאיים לפקידה, ואיים עליה כי יוציא אקדח. **מעשה השוד כלל תכנון והכנה מוקדמים טרם ביצועו.**

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

על החומרה הכרוכה בביצוע העבירות אין מקום להכביר במילים, הכל כמפורט בערך החברתי שנפגע. יוצאות פקידות לעמל יומן ומוצאות עצמן מעורבות באירוע מטיל אימה. הן אינן יודעות אם השודד אכן אוחז באקדח אם לאו. לגבי דין הוא אוחז בנשק ולא יהסס לעשות בו שימוש ככל שהדבר דרוש. ביתר שאת יש לומר את הדברים כאשר האירוע חזר ונשנה בתוך מספר שעות.

הגם שלא נתקבלו תסקירי קרבן עבירה הדעת נותנת כי האירוע הותיר חותם בנפשו של הפקידות.

עם זאת יש לומר כי הנסיבות חריגות בנוף העבירות הפליליות כמאמר ב"כ הנאשם. הנאשם נכנס לשני הסניפים כאשר הוא אינו עושה מאמץ כלשהו להסתיר את זהותו. שני מעשי העבירה בוצעו באותו יום ובפער זמנים קצר ביניהם. באירוע הראשון גנב הנאשם ₪ 1,540 ובאירוע השני הפקידה הניסה אותו.

ניכר בנסיבות המעשים כי לא קדם להם תכנון מוקדם. מספר שעות לאחר האירוע השני הסגיר עצמו הנאשם למשטרה ומסר הודאה מלאה.

בקביעת המתחם יש לתת את הדעת גם לנסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות, ובנסיבות המקרה שלפנינו - יש להידרש להרשעה הקודמת של הנאשם במסגרת כך.

לנאשם הרשעה קודמת מיום 14.4.16 בגין עבירה אשר בוצעה ביום 18.11.10. הנאשם קשר קשר עם אחרים לגנוב בלוני גז. החבורה התפרצה לחדר בלוני גז וגנבו מספר בלונים. על אלה הורשע הנאשם בעבירות של פריצה לבניין לפי סעיף 407(ב) לחוק וקשירת קשר לביצוע עוון לפי סעיף 499(א) לחוק. בגזר הדין גולל שופט השלום הנכבד את מסכת חייו של הנאשם כפי שבאה לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן. הנאשם עלה ארצה בשנת 1992, ועבד למחייתו כסבל. בעקבות התמכרות למכונות מזל חלה התדרדרות במצבו הכלכלי והוא לווה כספים בשוק האפור. לדבריו, הוא הסכים לבצע העבירה בתמורה להבטחת נושיו כי בכך יימחקו חובותיו.

הנאשם נדון ל-4 חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות. מאוחר יותר הקל בית המשפט המחוזי בעונשו והעמיד את תקופת המאסר על 3 חודשים.

למדתי לדעת כי חטוּטרת החובות נותרה כפי שהיא. הנאשם סילק את קרן החוב, אך הוא משלם במשך שנים רבות את הריבית מבלי יכולת להיחלץ ממנה. הנאשם לא עבד במהלך ביצוע עבודות השירות אך נושיו לא הרפו ממנו עד אשר עשה "מעשים לא שפויים" כפי שאמר לחוקר.

במסגרת הודאתו במשטרה אמר הנאשם לחוקר כי קץ בטלפונים המאיימים ובדפיקות בדלת. לאחר השוד הראשון במהלכו גנב 1,540 ₪ הוא חזר לביתו ומסר לאשתו את הכסף לתשלום שכר דירה. אשתו אמרה לו כי הסכום לא יספיק לשכר דירה על כן נפנה לביצוע השוד השני אשר כאמור לא צלח.

בת זוגו של הנאשם מזה 17 שנים ואם ילדיו הסבירה כי במשך השנים ובעבודה קשה עלה בידי הנאשם לעמוד בתשלום החובות.

חברו של הנאשם, עו"ד גמבריאן, תיאר בפניי את הרקע למעשיו העבירה. הנאשם אשר נגמל מהתמכרותו להימורים לפני כ- 8-10 שנים לא הצליח להיחלץ ממעגל החובות לפי שהריבית מהווה 90% מהסכום. עו"ד גמבריאן הסביר עוד כי קיים מתווה מסוים אשר יסייע בעד הנאשם לעמוד בתשלום החובות.

לאור כל האמור, מתחם הענישה יעמוד בין מספר חודשים לבין שנתיים מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

הנאשם בן 43, נטל אחריות על מעשיו לא רק בבית המשפט כאשר הודה ללא תנאים כלשהם בכתב האישום במתכונתו המקורית, אלא גם בשעה שפנה למשטרה **מיוזמתו** ומסר הודאה מלאה.

במשך 7 שנים מאז מעשה העבירה הקודם בשנת 2010, לא שלח הנאשם ידו ברכוש הזולת חרף הלחצים הרבים אשר הופעלו עליו.

מצאתי כי יש לערוך איזון מסוים בין הצורך בהרתעה האישית והרתעת הרבים לבין ההתחשבות בנסיבות האישיות.

במכלול הנסיבות המפורטות לעיל החלטתי שלא לגזור על הנאשם קנס.

אני מעמיד אפוא את עונשו של הנאשם בחלק התחתון של המתחם.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 10 ח' מאסר בפועל שמנינים יחל מיום מעצרו 29.11.17 .

ב. 12 ח' מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור עבירה מסוג פשע כנגד הרכוש במשך 3 שנים מתום ריצוי מאסרו.

ג. 8 ח' מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור עבירה מסוג עוון כנגד הרכוש במשך 3 שנים מתום ריצוי מאסרו.

ניתן היום, י"ז אייר תשע"ח, 02 מאי 2018, במעמד הצדדים.